

Keuruun kaupungin ympäristönsuojelumääräysten perustelut

kuva: Petri Heinonen

Keuruun kaupunginvaltuusto 6.5.2024 § 23

Voimaan 15.6.2024

Sisällysluettelo

1. Yleiset määräykset	4
1 § Tavoitteet	4
2 § Määräysten antaminen ja valvonta	4
3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin	4
4 § Määritelmiä	4
5 § Erityiset paikalliset olosuhteet.....	5
2. Talousjätevedet	5
6 § Talousjätevesien puhdistusvaatimukset	5
7 § Jätevesien johtaminen pohjavesialueella.....	6
8 § Jätevesien johtaminen rantavyöhykkeellä	6
9 § Vesikäymälän rakentaminen saarissa ja muissa vastaavissa kohteissa	6
10 § Jätevesien käsittelyjärjestelmien sijoittaminen ja kunnossapito	7
11 § Ilmoitusvelvollisuus jätevesijärjestelmän rakentamisesta tai saneerauksesta	7
12 § Kuivakäymälän sijoitus, hoito ja käymäläjätteen käsittely	7
13 § Omatoimisesti käsitellyn talousjätevesilietteen hyödyntäminen	8
14 § Ulkoilma- ja porealtaiden ja kylpytynnyrien (paljujen) sekä kelluvien saunojen jätevedet.....	8
3. Kemikaalit ja polttoainesäiliöt	8
15 § Yleiset vaarallisten kemikaalien varastointimääräykset	8
16 § Kemikaalien varastointi pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä	9
17 § Vaatimukset farmarisäiliöille sekä täyttö- ja tankkausalueille	9
18 § Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely	10
4. Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta	10
19 § Tiedottamis- ja neuvotteluvollisuus.....	10
20 § Toiminnot, joihin ei sovelleta ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista meluilmoitusta.....	11
21 § Yleisötilaisuudet ja äänentoistolaitteiden käyttö	12
22 § Erityisen häiritsevää melua aiheuttavat tilapäiset huolto- ja rakennustyöt	12
5. Muut toiminnot	12
23 § Maarakentamisessa hyödynnettävät jätteet.....	12
24 § Veneiden pohjamaalien poisto ja maalijäte	13
25 § Hyötyeläinten lietalannan, virtsan ja säilörehun puristenesteen levitys.....	13
26 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu	13
27 § Mattojen ja muiden tekstiilien pesu	13
28 § Lumen keräys- ja vastaanottopaikat	14

29 § Purettävien rakennusten hävittäminen polttamalla	14
6. Muut määräykset	14
30 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja	14
31 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	14
32 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset.....	15

1. Yleiset määräykset

1 § Tavoitteet

Ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään tarkentamaan lakien ja asetusten vaatimuksia ja velvoitteita siten, että niiden laadinnassa huomioidaan paikalliset olosuhteet ja ympäristön erityispiirteet. Määräysten ensisijainen tavoite on ehkäistä ja vähentää ympäristön pilaantumista ja ne kohdistuvat pääsääntöisesti toimintoihin, joista aiheutuu hajapäästöjä.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelumääräykset antaa kunnanvaltuusto, mutta niiden noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Keurusselän ympäristönsuojelujaosto).

Kunnanvaltuusto voi antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, jos viranhaltijalla on tehtävän edellyttämä pätevyys. Hallinnollisten pakkokeinojen käyttämistä koskevat päätökset tulee kuitenkin käsitellä lautakunnassa.

YSL (527/2014) 22 §, 202 § 1 momentti, laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) 5 § ja 7 §

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristönsuojelulain mukainen ohjauskeino. Ympäristönsuojelulaissa on lueteltu ne asiat, joista ympäristönsuojelumääräyksiä voidaan antaa.

Keskeisimpiä ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia säädöksiä ovat jätelain (646/2011) nojalla annetut jätehuoltomääräykset ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, 1.1.2025 alkaen rakentamislaki 751/2023) nojalla annettu rakennusjärjestys. Myös kaavoissa voi olla ympäristönsuojelua koskevia määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty välttämään eri määräysten väliset ristiriidat.

Määräysten valmistelussa on otettu huomioon Keuruun kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma vuosille 2022 - 2027, Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosille 2022 - 2027 sekä Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022 – 2027.

4 § Määritelmiä

Ympäristönsuojelumääräyksissä on katsottu tarpeelliseksi määritellä määräysten soveltamisen kannalta olennaiset termit. Jätevesien käsittelyvaatimuksia koskevat määritelmät vastaavat ympäristönsuojelulain määritelmiä. Vesistö on määritelty vesilain mukaisesti. Jätevesiä ja jätevesijärjestelmiä koskevat määritelmät perustuvat ympäristöhallinnon yleisesti käyttämiin määritelmiin.

5 § Erityiset paikalliset olosuhteet

Keuruun kaupungin alueella on taajaan rakennetut Keuruun ja Haapamäen taajamat, laaja haja-asutusalue useine kylineen sekä vesistöjä, joiden rannoilla on runsaasti erityisesti vapaa-ajan asutusta. Suurimmat vesistöt ovat Keuruselkä ja Pihlajavesi. Keuruselkä on vaarassa tippua vesienhoidon luokittelussa luokasta hyvä luokkaan tyydyttävä ilman valuma-alueella tapahtuvia toimenpiteitä. Pihlajavesi kuuluu luokkaa hyvä. Pihlajavesi valuma-alueineen kuuluu kokonaisuudessaan erityisesti suojeltavien vesistöjen Project Aqua-ohjelmaan sekä huomattavilta osin myös Natura 2000-suojeluohjelmaverkostoon. Alueen vesistöisyyden ja vesistöjen virkistyskäytöllisen merkittävyyden vuoksi ympäristönsuojelumääräyksissä on pyritty kiinnittämään erityistä huomiota vesiensuojeluun. Rantavyöhyke on määritelty ulottumaan 100 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, koska tyypillisesti tällä alueella tapahtuvan rakentamisen ja muun maankäytön vaikutukset voivat ulottua vesistöön. Pohjavesialueilla erityismääräykset ovat tarpeen pohjaveden pilaantumisriskin ehkäisemiseksi ja vedenhankinnan turvaamiseksi. Rantavyöhykettä ja luokiteltuja pohjavesialueita koskevia erityismääräyksiä on annettu muun muassa jätevesien käsittelystä sekä kemikaalien varastoinnista ja käsittelystä.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1, 3, 4 ja 7

2. Talousjätevedet

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvussa säädetään talousjätevesien käsittelyjärjestelmistä sekä riittävästä puhdistustasosta. Lisäksi valtioneuvosto on antanut asetuksen talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) (ns. hajajätevesiasetus), jossa asetetaan yhtenäinen vähimmäistaso jätevesien käsittelylle.

Kaikki talousjätevesiin liittyvät ympäristönsuojelumääräykset koskevat viemäriverkostoon liittymättömiä kiinteistöjä.

6 § Talousjätevesien puhdistusvaatimukset

Ankaramman puhdistustehon vaatiminen pilaantumiselle herkillä alueilla on tarpeen pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi, vesistöjen hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi ja vastaavasti tilan huononemisen välttämiseksi. Näillä alueilla WC-vesien maahan imeyttäminen on lähtökohtaisesti kiellettyä, ellei niitä johdeta käsiteltäväksi pilaantumiselle herkän alueen ulkopuolelle. Pilaantumiselle herkkien alueiden jätevesien käsittelyn perusratkaisuna on vesikäymälävesien johtaminen umpisäiliöön ja pesuvesien käsittely vähintään 2-osastoisessa saostussäiliössä ja imeytyskentässä tai muussa puhdistusteholtaan vastaavassa järjestelmässä.

Pilaantumiselle herkkien alueiden ulkopuolella talousjätevesiltä edellytetään käsittelyä, josta ympäristönsuojelumääräyksissä käytetään nimitystä perustason puhdistusvaatimus.

Tällaisilla alueilla voidaan käsitellä myös WC-vesiä. Tällöin jätevedet tulee käsitellä vähintään 3-osastoisessa saostussäiliössä ennen johtamista imeytys- tai maasuodattamokenttään tai kaikille jätevesille tarkoitettussa pienpuhdistamossa.

YSL (527/2014) 154 b §, 155 §, 156 c §, 157 a §, 202 § 3. momentti kohdat 1, 4 ja 7, VNA (157/2017) 4 §, 6 §

7 § Jätevesien johtaminen pohjavesialueella

Määräyksellä pyritään ehkäisemään jätevesien aiheuttamaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa, sillä myös puhdistettu talousjätevesi voi sisältää ravinteiden lisäksi ulosteperäisiä mikrobeja, lääkejäämiä, raskasmetalleja ja muita aineita, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin. Pesuvesien imeyttäminen pohjavesialueella on sallittua vain, jos niiden määrä on vähäinen ja suunnitelmaan liitetään selvitys toimista, joilla varmistetaan, ettei imeyttäminen vaaranna pohjaveden laatua. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa tarkentavia määräyksiä pesuvesien johtamiseksi pohjavesialueella.

YSL (527/2014) 17 §, 155 §, 156 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 4

8 § Jätevesien johtaminen rantavyöhykkeellä

Rantavyöhykkeellä on annettu erityismääräyksiä WC-vesien käsittelystä vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi ja vesistön hyvän ekologisen tilan saavuttamisen tai tilan huononemisen välttämiseksi. WC-vesien maaperäkäsittely on kielletty myös sen vuoksi, että ne saattavat sisältää ravinteiden lisäksi ulosteperäisiä mikrobeja vielä käsittelyn jälkeenkin ja esimerkiksi runsaiden sateiden tai tulvan seurauksena mikrobit voivat kulkeutua vesistöön. Kaikille jätevesille tarkoitetun pienpuhdistamon häiriötön toiminta edellyttää lähtökohtaisesti säännöllistä jäteveden muodostusta ja siksi puhdistamot soveltuvat lähinnä vakituisesti asutuille kiinteistöille. Saostuskemikaalien riittävydestä on pidettävä erityistä huolta. Jos saostuskemikaali pääsee loppumaan pienpuhdistamosta, jätevesien puhdistusvaatimus ei täyty, jolloin aiheutetaan ympäristön ja vesistön pilaantumista. Toimivalla täyttymishälyttimellä voidaan estää tahaton jäteveden ylivuoto.

Vähäisiä pesuvesiä koskevalla määräyksellä pyritään ehkäisemään, ettei vähäisiäkään jätevesiä johdeta tai imeytetä hallitsemattomasti ympäristöön tai suoraan vesistöön. Myös vähäisten jätevesien imeytyksessä maaperän tulee olla imeytykseen soveltuvaa. Kallio, savi tai hieno hiekka eivät ole imeytykseen soveltuvia maalajeja.

YSL (527/2014) 155 §, 156 §, 202 §:n 3 momentti kohta 4

9 § Vesikäymälän rakentaminen saarissa ja muissa vastaavissa kohteissa

Määräyksellä ehkäistään vesikäymälän jätevesistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista sellaisilla alueilla, joihin ei päästä ympärivuotisesti suorittamaan lietetyhjennyksiä tai huoltamaan epäkunnossa olevaa jätevesijärjestelmää. Saarissa tai vastaavilla tiettömillä kohteilla ei lähtökohtaisesti ole mahdollista käsitellä vesikäymälävesiä ympäristönsuojelulain

edellyttämällä tavalla, minkä vuoksi uusien vesikäymälöiden rakentaminen em. kohteisiin on kiellettyä.

Olemassa olevia vesikäymälöitä voidaan perustellusta syystä käyttää niin kauan, kunnes kiinteistöllä tehdään laajamittaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka edellyttävät rakentamista koskevaa lupaa tai ilmoitusta. Pyydettyessä kiinteistön omistajan/haltijan tulee esittää selvitys siitä, miten säiliöiden asianmukainen tyhjentäminen järjestetään.

YSL (527/2014) 155 §, 156 §, 202 §:n 3 momentti kohta 1

10 § Jätevesien käsittelyjärjestelmien sijoittaminen ja kunnossapito

Jätevesijärjestelmän sijoittamiseen liittyvien vähimmäissuojaetäisyyksien tavoitteena on turvata riittävät etäisyydet pilaantumiselle herkkiin kohteisiin, mutta niillä ehkäistään myös naapureille aiheutuvia haittoja. Myös puhdistettu talousjätevesi voi sisältää ravinteiden lisäksi muun muassa ulosteperäisiä mikrobeja, lääke- ja raskasmetallijäämiä sekä muita haitallisia aineita ja aiheuttaa siten esimerkiksi oman tai naapurin talousveden pilaantumista, vesistöjen rehevöitymistä ja hajuhaittaa naapureille. Suojaetäisyys on määriteltävä tapauskohtaisesti ja siihen vaikuttavat muun muassa maaperän- ja jäteveden laatu, sijaintipaikan kaltevuus ja pohjavesiolosuhteet

Tulvavesikorkeuden huomioon ottamisen tarkoituksena on ehkäistä tulvaveden pääsy jätevesien käsittelyjärjestelmään ja tästä mahdollisesti aiheutuva puhdistamattoman jäteveden pääsy tulvaveden mukana vesistöön tai pintavaluntana ympäristöön.

Ohjeellisia vähimmäissuojaetäisyyksiä tulee noudattaa rakennettaessa uusia ja uusittaessa vanhoja järjestelmiä.

Määräykset kiinteistön omistajan/haltijan vastuista perustuvat ympäristönsuojelulakiin.

YSL (527/2014) 17 §, 155 §, 156 §, 157 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 3

11 § Ilmoitusvelvollisuus jätevesijärjestelmän rakentamisesta tai saneerauksesta

Uudessa 1.1.2025 voimaan tulevassa rakentamislaiissa (751/2023) ei enää ole toimenpidelupamenettelyä, jota on vaadittu jätevesijärjestelmän rakentamisessa tai vanhan järjestelmän saneerauksessa. Tämän vuoksi määräyksessä on edellytetty jätevesisuunnitelman esittämistä ympäristönsuojeluviranomaiselle, jotta ympäristönsuojeluviranomaisella on mahdollisuus ennakkovalvontaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi.

YSL (527/2014) 16 §, 17 § ja 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 3

12 § Kuivakäymälän sijoitus, hoito ja käymäläjätteen käsittely

Määräyksellä pyritään ehkäisemään kuivakäymälän rakenteesta, sijoittamisesta, käytöstä ja huollon laiminlyönnistä aiheutuvaa haittaa ympäristölle, terveydelle tai naapurustoon.

Kuivakäymälöiden nesteet tulee kerätä talteen ja käsitellä esimerkiksi imeyttämällä turpeen tai muuhun kuivikkeeseen, joka voidaan kompostoida muun käymäläjätteen kanssa. Vaihtoehtoisesti suotoneste tai erottelevan käymälän virtsa voidaan käyttää lannoitteena. Tällöin sekä virtsaa että suotonestettä on varastoitava ennen hyötykäyttöä vähintään kuusi kuukautta mahdollisimman ilmatiiviissä säiliössä. Varastoinnin aikana virtsan emäksisyys ja suolapitoisuus tappavat mikrobit.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohta 1

13 § Omatoimisesti käsitellyn talousjätevesilietteen hyödyntäminen

Päällekkäisten määräysten välttämiseksi ympäristönsuojelumääräyksiin on sisällytetty vain yleismuotoinen määräys jätevesilietteen levittämisestä perustuen ympäristönsuojelulakiin.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 5

14 § Ulkoilma- ja porealtaiden ja kylpytynnyrien (paljujen) sekä kelluvien saunojen jätevedet

Määräyksellä ehkäistään ulkona sijaitsevien kylpytynnyreiden/paljujen, uima- ja porealtaiden ja muiden vastaavien jätevesistä aiheutuvia haittoja ympäristölle ja naapurustolle. Vaikka vähäisten pesuvesien imeyttäminen pohjavesialueilla on ympäristönsuojelumääräyksissä sallittu, kylpytynnyreiden ja porealtaiden kerralla maaperään päästettävien vesien määrä on niin suuri, että ne voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa pohjavesialueiden varsinaisella muodostumisalueella maaperän läpäisevyyden takia, koska maaperän mikrobit eivät tällöin ehdi käsitellä näiden vesien haitta-aineita. Puhdistuskemikaaleja sisältäviä vesiä ei tule imeyttää maaperään, ellei käytettävän kemikaalin käyttöturvallisuustiedotteessa todeta tämän olevan ympäristölle ja vesieliölle vaaratonta.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohta 1 ja 3

3. Kemikaalit ja polttoainesäiliöt

15 § Yleiset vaarallisten kemikaalien varastointimääräykset

Vaarallisia kemikaaleja koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa sekä kulkeutumista viemäriin mahdollisissa vuototilanteissa. Vaarallisia kemikaaleja ovat esimerkiksi öljyt, polttoaineet, maalit, liuottimet ja torjunta-aineet.

Vaaralliset kemikaalit tulee säilyttää tähän tarkoitukseen hyväksytyissä säiliöissä tai astioissa. Jos kemikaaleja säilytetään säiliöissä tai astioissa, joita ei ole tarkoitettu vaarallisten kemikaalien säilyttämiseen, on vaarana säiliön rapautuminen kemikaalin tai ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta. Vähäisetkin kemikaalivuodot voivat aiheuttaa merkittävää ympäristön

pilaantumista. Jos kemikaaleja päätyy viemäriin, voi jätevesien purkupaikalla aiheutua ympäristön pilaantumista. Kemikaalien vuodot voivat lisäksi aiheuttaa haittaa viemäriverkoston ja jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Määräyksessä edellytetyt suoja-altaan tilavuusvaatimukset perustuvat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston voimassa olevaan ohjeistukseen. Määräys säiliöiden ja varastojen lukitsemiseksi on tarpeen, jotta voidaan estää ilkivallasta mahdollisesti aiheutuvat kemikaalien vuodot ja ympäristön pilaantuminen.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 3

16 § Kemikaalien varastointi pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä

Uusien maanalaisten kemikaali- ja öljysäiliöiden sijoittamisen kieltäminen pohjavesialueille ja rantavyöhykkeelle on perusteltua pohjavesien ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Maanalaisten säiliöiden kunnostus pinnoittamalla on kielletty, koska pinnoituksen jälkeen säiliön vaipan kuntoa ei voi enää luotettavasti tarkastaa, eikä siten säiliön luokitusta ja luokitukseen perustuvaa tarkastusväliä määrittää.

Määräys uusien säiliöiden kaksivaippaisuudesta ja olemassa olevien yksivaippaisten säiliöiden sijoittamisesta suoja-altaaseen on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Suljetuissa rakenteissa kuten umpinaisissa suoja-altaissa tai kaksivaippaisten säiliöiden välitilassa varmin tapa valvoa mahdollisia vuotoja on vuodonilmaisien Avonaisiin suoja-altaisiin sijoitettujen kemikaalisäiliöiden vuotojen valvontaa voidaan toteuttaa suoja-altaan säännöllisellä tarkkailulla.

Säännöllisellä säiliöiden ja niihin liittyvien varusteiden tarkastamisella voidaan ennalta ehkäistä mahdollinen ympäristön pilaantuminen.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 3

17 § Vaatimukset farmarisäiliöille sekä täyttö- ja tankkausalueille

Määräystä sovelletaan tilapäisiin työmaiden polttoainesäiliöihin ja muihin sellaisiin alle 10 m³:n kokoihin polttoainesäiliöihin, jotka eivät kuulu valtioneuvoston nestemäisten polttoainelajien jakeluasemien ympäristönsuojeluvuorokausista antaman asetuksen (314/2020) soveltamisalaan ja joista ei siten tehdä ympäristönsuojelulain (527/2014) 116 §:n mukaista rekisteröinti-ilmoitusta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai jotka eivät ole ympäristöluvanvaraisia ympäristönsuojelulain 30 §:n nojalla.

Vaadituilla varolaitteilla, suojuuksilla ja lukituksella voidaan ennalta ehkäistä vahingoista, huolimattomuudesta, ilkivallasta tai muista ulkoisista tekijöistä johtuvat kemikaali- ja öljyvaingot ja niistä aiheutuva ympäristön pilaantuminen. Säiliön sijoittaminen irti alustastaan sekä välitilan valvontamahdollisuus helpottavat vuotojen havaitsemista ja mahdollistavat säiliöiden silmämääräisen tarkastuksen. Yksivaippainen säiliön sijoittaminen suoja-altaaseen, josta vuodot voi havaita ja poistaa, on tärkeää maaperän, vesistöjen ja pohjaveden suojelemiseksi. Suoja-allastilavuusvaatimus perustuu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston

voimassa olevaan ohjeistukseen.

Säiliövuotojen lisäksi on tärkeää ehkäistä ympäristön pilaantumisen vaaraa säiliöiden täyttö- ja tankkaustilanteiden yhteydessä. Määräys täyttö- ja tankkauspaikan kemikaaleja läpäisemättömästä alustasta, sen reunustamisesta tai kallistamisesta tai vaihtoehtoisesti siirrettävästä suoja-altaasta sekä hulevesiaukon sulkemisesta täytön ajaksi on tarpeen, jotta voidaan ehkäistä vuotojen pääsy maaperään tai viemäriin. Nestetiiviillä tarkoitetaan alustaa, joka on tiivistetty niin, että se pidättää kemikaalia vähintään kaksi (2) vuorokautta ja pohjavesialueilla seitsemän (7) vuorokautta.

Imeytysaineiden ja keräilyvälineiden saatavuus vähentää mahdollisesta kemikaalivuodosta aiheutuvia haittoja. Pienikin määrä terveydelle tai ympäristölle vaarallista kemikaalia saattaa hallitsemattomasti ympäristöön päästessään aiheuttaa vakavan ympäristön pilaantumisen vaaran. Erityisen ongelmallisia ovat nestemäiset aineet, jotka voivat imeytyä nopeasti maaperään ja kulkeutua veteen liuenneena kauaskin onnettomuuspaikalta. Kemikaalien käsittely- ja varastointipaikalla imeytykseen käytetyt imeytysaineet ovat vaarallista jätettä ja ne tulee toimittaa näiden vastaanottamiseen hyväksytyyn vastaanottoipaikkaan.

YSL (527/2014) 11 §, 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 3, VNA vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012) 57 §

18 § Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely

Maanalainen öljy-, polttoaine- tai muu kemikaalisäiliö aiheuttaa maaperän pilaantumisen riskin. Tyhjentämällä, puhdistamalla ja tarkastamalla säiliö käytöstä poiston yhteydessä varmistetaan, ettei vuotoja maaperään ole tapahtunut.

Velvoite kiinteistön uudelle haltijalle annettavasta tiedosta maaperään jätetystä säiliöstä perustuu ympäristönsuojelulain selontekovelvollisuuteen maa-alueen luovutuksen yhteydessä.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 139 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 3

4. Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Melua koskevat määräykset on annettu elinympäristön terveellisyyden ja viihtyisyyden turvaamiseksi, koska melu on yksi yleisimpiä ja tärkeimpiä elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä heikentäviä tekijöitä.

19 § Tiedottamis- ja neuvotteluvollisuus

Tiedottamisvelvollisuudesta annettu määräys on tarpeen, jotta naapurit ja muut toiminnasta mahdollisesti häiriintyvät kohteet osaavat ennalta varautua tapahtumasta tai toimenpiteistä aiheutuviin haittoihin. Neuvotteluvollisuus lähimpien häiriintymiselle erityisen herkkien kohteiden (esimerkiksi sairaalat ja päiväkodit) kanssa varmistaa, että häiriintyvillä

kohteilla on mahdollisuus neuvotella toiminnanharjoittajan kanssa esimerkiksi meluntorjuntatoimenpiteistä tai hiljaisista ajoista. Tiedottaminen ja neuvottelu ovat perusteltua aina, kun poiketaan meluilmoitusmenettelystä.

20 § Toiminnot, joihin ei sovelleta ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista meluilmoitusta

Ympäristönsuojelulain 118 § 2 momentin mukaan kunta voi määritellä ympäristönsuojelumääräyksissä toiminnot, joista ei tarvitse tehdä meluilmoitusta. Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle on rajattu rakentamiseen ja kivenmurskaukseen liittyviä toimintoja, joiden sijoituksessa päiväsaikaan ja arkipäiviin ei toiminnasta katsota aiheutuvan merkittävää meluhaittaa. Myöskään yleisötilaisuudesta, joka kestää enintään kaksi päivää ja jossa ei käytetä äänentoistolaitteita kello 22.00 jälkeen, ei arvioida aiheutuvan merkittävää meluhaittaa. Ilotulitusten, lentonäytösten ja tilapäisten yleisölennätysten meluhaittaa ei voida pitää kohtuuttomana tapahtumien lyhytkestoisuuden vuoksi.

Kiviaineksen louhinnan ja murskauksen toiminta-ajat vastaavat kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNA 800/2010, ns. MURAUUS-asetus) 8 §:n mukaista rikotukselle ja räjäytyksille annettua aikarajoitusta niin, etteivät ympäristönsuojelumääräyksissä ilmoitusvelvollisuudesta vapautettujen toimintojen sallitut toiminta-ajat ole ristiriidassa MURAUUS-asetuksen kanssa. Selkeyden vuoksi määräykseen on asetettu yhtenäiset toiminta-ajat kaikille ilmoituksenvaraisuudesta vapautetuille toiminnoille. Toiminta-ajoista poikkeaminen vaatii meluilmoituksen esittämistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kiviaineksen murskaukselle, poraukselle, räjäytykselle ja rikotukselle on lisäksi asetettu viiden päivän enimmäiskesto, jolloin tätä pidemmästä työjaksosta meluilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tehtävä. Määräyksen aikarajalla tarkoitetaan viittä päivää vastaavaa tehollista työaikaa (50 tuntia). Toimintajakso voi ajoittua viittä työpäivää pidemmälle ajalle, jos päivittäinen erityisen häiritsevää melua aiheuttava toiminta-aika on lyhyempi kuin kello 8 - 18.

Vaikka määräyksen mukaisista toiminnoista ei tarvitse tehdä meluilmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle, koskee toiminnanharjoittajaa kuitenkin ympäristönsuojelumääräysten 19 §:n mukainen tiedottamis- ja neuvotteluvollisuus, jolloin lähimmillä häiriintyvillä kohteilla on tarvittaessa mahdollisuus neuvotella toiminnanharjoittajan kanssa tarvittavista meluntorjuntatoimenpiteistä ja toiminta-ajoista. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajaa suorittamaan melu- ja tärinämittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, jos se todetaan valvonnassa tarpeelliseksi.

Jos toiminnasta aiheutuvan melun tai tärinän arvioidaan olevan erityisen häiritsevää lähimmille asukkaille ja muille häiriintyvillä kohteilla, on tämän määräyksen mukaisista toiminnoista tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen meluilmoitus.

YSL (527/2014) 118 §, 122 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 2, liite 1

21 § Yleisötilaisuudet ja äänentoistolaitteiden käyttö

Määräyksellä varmistetaan, ettei meluilmoitusmenettelyn ulkopuolelle rajatuista yleisötilaisuuksista aiheudu kohtuutonta meluhaittaa lähimmille häiriintyville kohteille. Äänentoistoa käyttävä taho on vastuussa meluhaittojen riittävästä rajoittamisesta. Äänentoistolaitteiden oikealla suuntaamisella ja äänenvahvistimien säädöillä voidaan olennaisesti vaikuttaa melutasoon ja leviämiseen. Taajaan asutuilla alueilla ei ole tarpeen noudattaa yhtä tiukkoja periaatteita erilaisten tilapäistä melua aiheuttavien yleisötilaisuuksien järjestämisessä kuin muilla alueilla.

YSL (527/2014) 202 §:n 3 momentti kohta 2

22 § Erityisen häiritsevää melua aiheuttavat tilapäiset huolto- ja rakennustyöt

Arkisin tapahtuvasta tavanomaisesta rakentamisesta tai tilapäisestä huolto- tai muusta vastaavasta työstä aiheutuvaa meluhaittaa ei pidetä erityisen häiritsevänä. Sen sijaan viikonloppuisin, pyhäpäivinä ja yöaikaan suoritettavasta huolto- ja rakennustyöstä voi aiheutua merkittävää meluhaittaa lähimmille häiriintyville kohteille, minkä vuoksi näistä on tehtävä meluilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteeseen ryhtymistä.

Asutuksen ja herkkien kohteiden (sairaala, päiväkotia, koulu, erilaiset hoivalaitokset ja vastaavat) läheisyydessä meluhaittojen torjuminen etenkin yöaikaan on tarpeen melun stressiä lisäävän luonteen vuoksi ja asukkaiden riittävän unensaannin turvaamiseksi.

Määräyksen ulkopuolelle on rajattu yleisen turvallisuuden, omaisuudensuojan ja elinkeinon harjoittamisen vuoksi välttämättömät tilapäiset toimenpiteet.

YSL (527/2014) 6 §, 7 §, 202 §:n 3 momentti kohta 2

5. Muut toiminnot

23 § Maarakentamisessa hyödynnettävät jätteet

Määräys ilmoituksen tekemisestä on perusteltu, koska valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017, ns. MARA-asetus) soveltamisalan ulkopuolelle jäävä pienimuotoinen jätteen hyödyntäminen voi aiheuttaa roskaantumista sekä ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Ilmoitus mahdollistaa kohteiden ja toiminnan ennakkovalvonnan. Ilmoituksen perusteella ympäristönsuojeluviranomaisen on mahdollista arvioida jätteen hyötykäytön soveltuvuus kohteeseen ja antaa tarvittaessa lisäohjeita tai -määräyksiä. Samalla jo ilmoitusvelvollisuuden noudattaminen ja määräyksessä vaadittujen tietojen toimittaminen lisää toiminnan suunnitelmallisuutta.

Määräyksillä soveltuvasta sijoituspaikasta, palakoosta ja käytettävän jättemateriaalin puh-
tauden varmistamisesta ehkäistään jätteen maarakennuskäytöstä mahdollisesti ympäris-
tölle aiheutuvia haittoja. Lisäksi jätteen peittämisellä ja päällystämällä estetään jätteen
leviämien ympäristöön ja sille altistuminen.

Velvoite kiinteistön uudelle haltijalle annettavasta jätteen hyödyntämistä koskevista tie-
doista perustuu ympäristönsuojelulain selontekovelvollisuuteen maa-alueen luovutuksen
yhteydessä.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 139 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1, 3 ja 6

24 § Veneiden pohjamaalien poisto ja maalijäte

Määräys veneiden pohjamaalin poistosta ja maalijätteen käsittelystä on tarpeen pohjamaa-
lien sisältämien ympäristölle haitallisten aineiden vuoksi. Maalijätteen haitalliset aineet kul-
keutuvat helposti maaperään ja vesistöihin sekä kaivojen kautta talousveteen aiheuttaen
ympäristön pilaantumista ja terveystahaitta.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohdat 1, 3 ja 4

25 § Hyötyeläinten lietelannan, virtsan ja säilörehun puristenesteiden levitys

Lietelannan, virtsan ja puristenesteiden levitys voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen
vaaraa. Määräyksellä varmistetaan, ettei levityksestä aiheudu ympäristönsuojelulain poh-
javeden pilaamiskiellon vastaista seurausta. Erityisesti pohjaveden muodostumisalueella
lietelannan, virtsan ja puristenesteiden sisältämät ravinteet ja bakteerit voivat helposti lä-
päistä pohjavettä suojaavan maakerroksen suoraan tai mahdollisten huuhtoumien mu-
kana.

YSL (527/2014) 17 §, 202 §:n 3 momentti kohta 5

26 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

Määräyksellä ehkäistään ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesutoi-
minnassa syntyvien haitallisten aineiden kuten öljyn ja liuottimien pääsy vesistöihin, maa-
perään ja pohjaveteen. Määräykset ovat tarpeen ympäristön pilaantumisen ja vettymishait-
tojen ehkäisemiseksi.

Ammattimaisesta tai laajamittaisesta pesutoiminnasta syntyy niin paljon jätevettä, että on
perusteltua edellyttää niiden keräämistä ja käsittelyä ennen ympäristöön johtamista.

YSL (527/2014) 16 §, 17 §, 202 §:n 3 momentti kohta 1

27 § Mattojen ja muiden tekstiilien pesu

Määräyksellä ehkäistään pesuvesistä aiheutuvaa vesistökuormitusta.

Yleisellä mattojenpesupaikalla syntyy niin paljon jätevettä, että on perusteltua edellyttää niiden puhdistamista ennen ympäristöön johtamista.

YSL (527/2014) 202 §:n 3 momentti kohta 1

28 § Lumen keräys- ja vastaanottopaikat

Pysäköintialueilta, ajoväyliltä ja muilta vastaavilta alueilta poistettu lumi sisältää roskia, öljy- ja polttoainejäämiä sekä muita ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita. Lumen keräys- ja vastaanottoalueet ovat tämän vuoksi tarpeen sijoittaa ja niitä tulee käyttää siten, että haitalliset vaikutukset ympäristöön voidaan ehkäistä.

YSL (527/2014) 16 §, 17§, 202 §:n 3 momentti kohdat 1 ja 3

29 § Purettavien rakennusten hävittäminen polttamalla

Rakennusten polttamista ei käsitellä muussa kunnallisessa sääntelyssä eivätkä kokonaiset rakennukset jätesääntelyn mukaisesti ole jätettä, joten määräys on tarpeen, jotta voidaan paikallisesti ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla. Tämä on perustelua, koska polttamisessa vapautuu runsaasti savukaasuja sekä erilaisia myrkyllisiä yhdisteitä.

YSL (527/2014) 202 §:n 3 momentti kohta 1

6. Muut määräykset

30 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Valvontaviranomaisella on ympäristönsuojelulain perusteella oikeus saada valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

YSL (527/2014) 202 §:n 3 momentti kohta 6

31 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle annetaan mahdollisuus käyttää yksittäistapauksessa näistä määräyksistä poikkeavaa harkintaa. Poikkeaminen on perustellusta, erityisestä syystä mahdollista, jos määräysten noudattaminen johtaa kohtuuttomaan tilanteeseen. Poikkeamista ei voida kuitenkaan hyväksyä, jos siitä aiheutuu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

YSL (527/2014) 202 §:n 4 momentti

32 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

Määräyksen tarkoituksena on selventää ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia viittauksella ympäristönsuojelu- ja rikoslain vastaaviin säännöksiin.